

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. augusztus 5–11.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Oroszok a Holdon	4
Kelet-Ázsia	7
Dél-Ázsia	11
Délkelet-Ázsia	14
Közel-Kelet	18
Oroszország és a posztsovjet térség	21
Impresszum	26

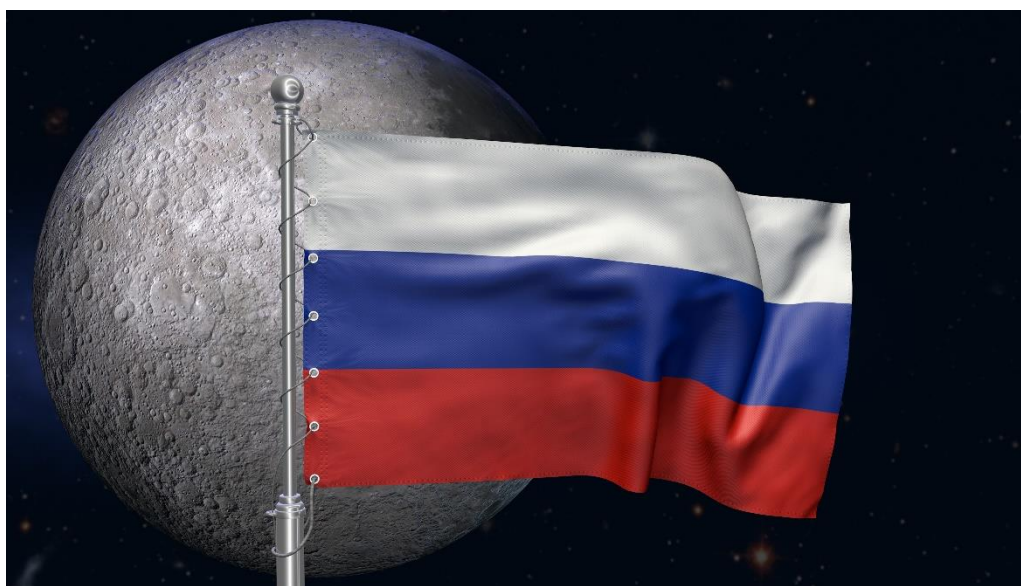

EURASIA
CENTER

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Oroszok a Holdon

Seremet Sándor

Oroszok a Holdon

Augusztus 11-én a hajnali órákban indult a Luna-25 – Oroszország első holdküldetése. A tervek szerint a Luna 25 augusztus 21-én landol a Hold felszínén, az égi test déli pólusa környékén. 2030-ig további két küldetést indítanak, de összesen négy küldetés van tervben, amelyek között akár ember általi holdraszállásra és a továbbiakban holdállomás kialakítására is sor kerülhet.

Luna 25?

A második világháború lezárása után a két szuperhatalom az Egyesült Államok és a Szovjetunió a földi befolyásszerzésen túl immár a világűr meghódításáért versengtek. A hajszát a szovjetek kezdték meg, és úgy tűnt jelentős előnyre tettek szert, hiszen 1957-ben fellőtték a Szputnyikot, az első műholdat, amit az amerikaiak csak egy évvel később tudtak megtenni. A szovjetek küldték fel az első élőlényt¹, majd Jurij Gagarin teljesítette az első űrrepülést, de szovjet űrhajós tette meg az első űrsétát és az első nő is az űrben szovjet volt. Hasonló sikereket ért el Luna is a [szovjet holdprogram](#). A szovjet érában összesen 24 Luna – azaz Hold – küldetés indult.

Az első repülést a Holdra 1959. január 2-án indították. A Luna-1 fellövése sok tudományos és gyakorlati információt nyújtott az űrrepülések terén. A „Luna-1” érte el először a második kozmikus sebességet, és szerzett információkat a [Föld sugárzási övezetéről](#) (avagy a Van-Allen övről) és a világűréről. 1959. szeptember 12-én lőtték fel a Luna-2-t, amely már el is érte a Hold felszínét. A Luna küldetések során fellőtt gépeket három generációba sorolták. Az első generációs automatikus modulok (Luna 1-3) röppálya korrekciók és holdkörüli pályára állás nélkül repültek körbe (Luna-1) a Holdat, landoltak (igazából becsapódtak) rajta (Luna-2) és lefotózták a felületét (Luna-3). A második generációs „Lunák” (Luna 4-14) már összetettebb pályákon haladtak és ezek segítségével sikerült kidolgozni a megfelelő Földkörüli pályáról való indulás, Hold körüli pályára állás, valamint Holdra való puha landolás módját. A harmadik generációs Lunák (15-24) szolgáltatották az első kézzelfogható tudományos adatokat a Holdról, ezek gyűjtötték be és szállították a Földre az első talajmintákat, valamint juttatták el a Holdra az első önjáró járműveket. A Különböző [automata holdjárművek](#) létrehozása és elindítása egyébként a szovjet holdkutatási program egyik fő jellemzője. A párton belüli, a mérnöki irodák közötti széthúzások és a projektek magas bekerülése azonban folyamatosan lassították és késleltették a programot. Mire az 1970-es évekre a szovjet gazdaság stabilizálódott és a harmadik generációs „Lunák” komótosan gyűjtötték az adatokat a Holdról, addig az amerikaiak 1968-ban már legénységgel is körbepötyögték Holdat, majd Neil Armstrong „kis lépésével” 1969-ben megnyerték a Holdversenyt. Utóbbi pedig a szovjet politikai vezetés számára indokolatlanná tette a Hold program folytatását, amely az elért sikerek és a meglévő gazdasági lehetőségek ellenére véget ért. Az utolsó Lunát 1976-ban lőtték fel.

Az első orosz Holdküldetés

¹ A szovjet űrprogramban elsőként Lajka kutyát lőtték fel az űrbe, s bár Lajka nem tért vissza, bizonyította a túlélés lehetőségét a földkörüli pályán, később Belka és Sztrelka kutyák sikeresen vissza is tértek a Földre.

A Luna 25 tehát a közel 50 évvel ezelőtt felgöngyölt szovjet holdprogram folytatása, csak immár önálló orosz projekt formájában. A Luna 25 és nem egy másik, egyessel induló programnév választásával valószínűleg az orosz űrkutatás kizárólagosan saját hagyatékaként is hangsúlyozza, az egyébként igen komoly eredményeket elért szovjet űrkutatást. A Roszkosmosz júliusban [jelentette be](#), hogy a Luna 25-öt elszállították a Vosztocsnij azaz Keleti indító állomásra. A közleményben rögzítik, hogy az állomás a tervek szerint puha leszállást hajt végre a Hold déli sarkának régiójában, és kontaktusos vizsgálatokat végez majd a Hold talaján, amelyben jég nyomait fogja keresni, valamint kutatásokat végez a poláris talaj tulajdonságairól, összetételéről, méri annak mechanikai jellemzőit. Az orosz kutatók a küldetés sikerét 80%-os eséllyel [értékelik](#). Műszaki [adatait](#) tekintve a felbocsátott állomás tömege 1605 kilogramm, ebből 1000 kilogramm üzemanyag, 20 kilogramm tudományos berendezés. A Luna-25 egyik fő tudományos műszere egy robot-manipulátorkar, melynek segítségével holdi talajmintákat terveznek eljuttatni a regolit kémiai, elemi és izotópos összetételét mérő készülékhez. Az egyéb műszerek közé tartozik a neutron- és gammasugár-detektor, amely akár 60 centiméter mélységben is tanulmányozza majd a Hold talaját, valamint egy energiatömeg-spektrométer, amelyet a Hold felső légkörének külső részének tanulmányozására terveztek.

Hogy miért most? Az orosz [szakértők úgy vélik](#), hogy mára egy potenciális holdállomás kiépítése olcsóbb, mint a hidegháborús holdverseny során. Másrészt, a korábban begyűjtött talajminták nem tartalmaztak semmi használhatót, a későbbi kutatások azonban arra hagynak következtetni, hogy a Holdon lehet víz jég formájában. Mi több, ha Holdon valóban sikerül vizet (jeget) találni, és annak minősége és mennyisége elegendő lesz, így megfontolhatóvá válik, hogy az űrállomásokat a Holdról lássák el vízzel, ha pedig megoldható lesz a víz oxigénre és hidrogénre bontása a „helyszínen” úgy az oxigénellátás, de még az üzemanyag (hidrogén) ellátás is megfontolandó lehet, ami jelentősen költséghatékonyabb lesz hosszú távon, mint azok Földről történő fellövése. Emellett a holdporban mára nagymértékben szükséges ritkafémeket is remélnek találni. [Tudományos szempontból](#) a Hold sarkvidékeinek kutatása fontos információkkal szolgálhat a Nap és a Naprendszer kialakulásáról és fejlődéséről és nem utolsósorban az univerzum történetéről is.

Politikailag is fontos lehet, de nem egyedülálló

A 21. század során egyelőre csak Kína [tudott](#) sikeresen Holdra szállni, így az orosz küldetés nem hoz áttörést, ezenkívül az orosz Luna-25 mellett néhány nappal később egy indiai szerkezet is megkísérli a Holdraszállást. A Roszkosmosz aktív együttműködést vízionál Kínával a holdprogram kapcsán, így ha belekalkuláljuk az indiai programot is, óvatosan kirajzolódik az Oroszországgal ma gazdaságilag szorosan együttműködő országok tengelye, amelyek hatalmas szénhidrogén importja sokban hozzájárult az orosz gazdaság fennmaradásához.

Új [Holdversenytől](#) viszont egyelőre nem tartanak. Az Egyesült Államok az évtized végére tervez embert küldeni a Holdra és úgy vélik, erre az oroszok nem lesznek képesek. A világűr és a Hold meghódítása a tudományos-technikai eredmények mellett komoly presztízs kérdés is, így a Kreml számára a program sikere igen fontos, hiszen demonstrálhatja, hogy annak ellenére, hogy az ukrajnai invázió hatalmas erőforrásokat köt le, és eddig soha nem látott szankciós teher nehezedik a gazdaságára mégis sikeres holdprogramot tud indítani. S bár ezzel

tulajdonképp megismétli az 1960-as évek végén elért Luna 15-24 küldetések eredményeit, mégis figyelemre méltó előrelépésről van szó az orosz űrkutatásban. Geopolitikai téren pedig további éket üt a nemzetközi viszonyokba immár az űrkutatás terén is, hiszen az Egyesült Államok, Kanada és Európa közös Artemis programjának immár orosz-kínai kihívója is lehet.

A gyorselemzést készítette: **Seremet Sándor**

A borítókép forrása: [Shutterstock](#)

Kelet-Ázsia

Az EV-nagyhatalom Kína vezeti a világ autóipari exportját, megelőzve Japánt Azusa Kawakami és Yusuke Hinata, Nikkei Asia, 2023. augusztus 6.

Kína 2023 első hat hónapjában világelső lett az autóipari exportban, és először előzte meg Japánt. A nagyobb kínai autógyártók 2,14 millió járművet exportáltak januártól júniusig, ami 76 %-os növekedést jelent az egy évvel korábbihoz képest – közölte a Kínai Autógyártók Szövetsége (CAAM). Japán elmaradt 2,02 millióval, ami 17 %-os növekedést jelent éves szinten – derül ki a Japán Autógyártók Szövetségének adataiból. A kínai exportnövekedés nagyrészt az elektromos autók kereskedelmének tudható be. Az új energiahordozójú járművek, amelyek közé tartoznak az elektromos járművek (EV), és az üzemanyagcellás járművek kínai exportja több mint kétszeresére nőtt a január–júniusi időszakban, és elérte az ország teljes autóipari exportjának 25 %-át. A CAAM által összeállított vámadatok szerint Oroszország volt a kínai autóexport első számú célországa. Mexikó, ahol erős a kereslet a benzinüzemű járművek iránt és Belgium, az autóparkját villamosító kulcsfontosságú európai tranzitközpont, szintén előkelő helyen szerepelt a kínai export célállomásainak listáján. Az amerikai AlixPartners előrejelzése szerint 2027-ben az új járművek eladásának 39 %-át az EV-k teszik majd ki Kínában. Ez magasabb lenne, mint az EV-k várható 23 %-os globális elterjedtsége. Kínában az elektromos járművek vásárlásához nyújtott kormányzati támogatások jelentős lendületet adtak a keresletnek. 2030-ra a BYD-hez hasonló kínai márkák várhatóan az országban értékesített EV-k 65 %-át teszik majd ki.

Forrás: [EV powerhouse China leads world in auto exports, topping Japan](#)

A világjárvány után először indulnak újra a Dél-Korea–Kína tengeri útvonalak Lee Yoon-seo, The Korea Herald, 2023. augusztus 6.

Újra indulnak a tengeri hajóutak Dél-Korea és Kína között, miután három év és hét hónapig szüneteltek – közölte vasárnap a koreai hajózási ágazat. Ez lesz az első alkalom, hogy a Kína és Dél-Korea közötti tengeri személyszállítás 2020 januárja óta újraindul, amikor is Kína szigorú COVID-19 lezáráspolitikája megtiltotta a kínai utasoknak, hogy külföldre ki- vagy külföldről beutazzanak. A Koreai Turisztikai Szervezet adatai szerint a júniusban Koreába látogató 961 ezer külföldi turista közül a Kínából érkező turisták száma 168 ezer volt, ami a második helyen áll a kibocsátó országok listáján. Az első helyen Japán áll 197 000 látogatóval.

Forrás: [S. Korea-China sea routes resume for first time after pandemic](#)

Kína külkereskedelmi többlete júliusra elérte a 470,8 milliárd USD-t

Mohammad Farid Mahmoud Abdullah, Anadolu Agency, 2023. augusztus 8.

Kína külkereskedelmi többlete az idei év első hét hónapjában 2,8 %-kal 3390 milliárd jüanra (470,8 milliárd USD) nőtt, ezzel felülmúlva a tavalyi év ugyanezen időszakában rögzített összeget (458 milliárd USD) – derült ki az ország vámügyi hatósága által közzétett adatokból. Kína külkereskedelme javult a folyó évben, ami egybeesik a koronavírus elleni intézkedések 2022 végi feloldásával, az áruk iránti kereslet fokozatos javulásával, valamint a globális infláció csökkenésére utaló jelekkel.

Forrás: [L'excédent du commerce extérieur de la Chine atteint les 470,8 milliards de dollars jusqu'en juillet](#)

Kína innovációs központja, Shenzhen 55 pontos tervvel áll a gazdasági megújulás élére

Mia Nulimaimati, South China Morning Post, 2023. augusztus 7.

A dél-kínai Shenzhen városa egy sor intézkedést vezet be a gazdaság felélénkítése céljából. A hétvége során három dokumentum keretében 55 reformintézkedést irányoztak elő. Mivel a város Kína „Szilícium-völgye” szeretne lenni, így célja, hogy még a jelenleginél is több külföldi befektetést vonzzon be. Shenzhen közölte, hogy korszerűsíteni fogja a szolgáltatási iparágakat és konszolidálni fogja a gyártási központokat, jobban bevonva azokat a globális ellátási láncba. Shenzhen arra is ígéretet tett, hogy a multinacionális vállalatok befektetési központjává válik, több jogi és szakpolitikai támogatást, valamint adókedvezményt kínálva a külföldi vállalkozásoknak. A város célja, hogy kereskedelmi szabályait összehangolja a vezető nemzetközi szabványokkal, különösen az Átfogó és Előremutató Csendes-óceáni Partnerségben (CPTPP) foglaltakkal. Peng Peng, a Guangdong Reform Társaság ügyvezető elnöke úgy véli, hogy Shenzhennek meg kell erősítenie a nemzetközi szabályozásokba való integrációját, és be kell töltenie a kínai gazdaságot mozgó motor szerepét. „A városnak fel kell tárnia a gazdasági átalakulás útját az egész ország számára” – mondta Peng. A város olyan kínai cégek otthona, mint a Huawei, a Tencent, a BYD (elektromos járművek) vagy a DJI (drónok).

Forrás: [China innovation hub Shenzhen poised to lead economic-rejuvenation drive with 55-point plan](#)

Az év első felében 927,9 milliárd jüan értékben vezettek be új adócsökkentéseket és adóvisszatérítéseket Kínában, ezzel erősítve a vállalatok fejlődését

新华网, 2023. augusztus 7.

Az állami adóhatóság által nemrégiben közzétett adatok azt mutatják, hogy az idei év első felében az ország 927,9 milliárd jüanyi (126 milliárd USD) új adókedvezményt, díjcsökkentést, adó- visszatérítést és -halasztást adott. Ágazatonként tekintve, a gyártóipar és a hozzáköthető nagy- és kiskereskedelmi szektor képviselte a legnagyobb arányt, összesen 381,8 milliárd jüanyi (52 milliárd USD) új adókedvezménnyel, -visszatérítéssel, -halasztással. A vállalatok méretét tekintve a kis- és középvállalkozások (KKV) voltak a fő nyertesek, hiszen 576,6 milliárd jüan (79 milliárd USD) értékében részesültek az intézkedésekből. Az intézkedések nemcsak enyhítették a vállalkozások terheit, de megnövelték életképességüket, valamint ösztönzőként hatottak a vállalatok innovációjára és fejlesztéseire. A kisvállalkozások és egyéni vállalkozók támogatása érdekében, bejelentették, hogy az ÁFA-csökkentés és -mentesség a „kis adófizetők” számára 2027. december 31-ig hatályban marad. Az intézkedések mellett ugyancsak fontos azok népszerűsítése, megértetése az emberekkel és a kérdéseik megválaszolása – emelte ki az adóhatóság.

Forrás: [上半年全国新增减税降费及退税缓费 9279 亿元 税费红利增强企业发展底气](#)

Kína több úti cél felé nyitott a csoportos kiutazó turizmus terén

Nikkei Asia, 2023. augusztus 9.

A kínai kormány csütörtökön közzétette a kiutazó csoportos turizmus lehetséges célországainak új listáját, amely Japán, Dél-Korea, Ausztrália, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia szerepelt. A kínai kormány által jóváhagyott új országok közé tartozik továbbá India, Pakisztán, Katar, Banglades, Mianmar, Libanon, Törökország, Izrael, Mexikó, Németország, Finnország, Hollandia és Svédország. Kína idáig is engedélyezte az egyéni utazást Japánba, de az országnak viszonylag szigorú szabályai vannak az egyéni turistavízumok kiadására, pl.: a magas jövedelemhatár. A csoportos utazásokhoz szükséges vízumokra lazábbak a korlátozások, így Peking lépése valószínűleg a Kínából érkező látogatók számának jelentős növekedéséhez vezet a szigetországban. A Japán Turisztikai Ügynökség 2019-es felmérése szerint az országba városnézés vagy szabadidő céljából látogató kínaiak 30,3%-a csoportos utazáson vett részt. Továbbá, a Japán Nemzeti Idegenforgalmi Szervezet szerint a szárazföldi Kínából érkező látogatók száma 2019-ben 9,59 millió volt, ami a Japánba érkező összes tengerentúli látogató mintegy 30%-a volt.

Forrás: [China approves Japan, U.S., other destinations for group tourism](#)

Kína szerint az amerikai beruházási politika „súlyosan megzavarja” a globális ellátási láncokat

Channel News Asia, 2023. augusztus 10.

Peking csütörtöki kijelentése szerint a kínai technológiába történő befektetések korlátozására irányuló új amerikai politika „súlyosan megzavarja a globális ipari és ellátási láncok biztonságát”. A kereskedelmi minisztérium meg nem nevezett szóvivője szerint Joe Biden elnök rendelete emellett „súlyosan eltér az Egyesült Államok által mindig is támogatott tisztességes piacgazdasági verseny elveitől, befolyásolja a vállalatok szokásos működési döntéseit, és károsítja a nemzetközi kereskedelmi rendet (...)”. Közben a washingtoni kínai nagykövetség szóvivője közölte, hogy „nagyon csalódott” az intézkedés miatt, továbbá azt mondta, hogy a Fehér Ház nem vette figyelembe „Kína többször kifejezett mély aggodalmát” a tervvel kapcsolatban. A korlátozások mind a kínai, mind az amerikai vállalkozásoknak ártanak, akadályozzák a normális együttműködést és csökkentik a befektetők bizalmát az Egyesült Államokban – mondta. Biden rendelete arra utasítja a pénzügyminisztériumot, hogy korlátozzon bizonyos amerikai befektetéseket az olyan érzékeny kínai csúcstechnológiai ágazatokban, mint a félvezetők, a kvantumszámítástechnika és a mesterséges intelligencia. Kína reméli, hogy az USA „elkerüli a globális gazdasági és kereskedelmi cserék és együttműködés mesterséges akadályozását, és nem gördít akadályokat a világgazdaság fellendülése elé” – jegyezte meg a kínai kereskedelmi minisztérium szóvivője.

Forrás: [China says US investment policy 'severely disrupts' global supply chains](#)

A Khanun tájfun gyengébb volt a vártnál

Park Jun-hee, The Korea Herald, 2023. augusztus 11.

A Khanun tájfun gyengébb volt az eredetileg jósoltnál, mivel a félsziget mentén észak felé haladva veszített sebességéből – közölte pénteken a Koreai Meteorológiai Hivatal. A hivatal hozzátette, hogy a Khanun péntek reggel 6 óra körül elhagyta az országot, és belépett Észak-Koreába, ahol a főváros, Phenjan felé tartott. Több mint 40 000 háztartást érintett a vihar okozta áramkimaradás, bár péntek kora délutánig 94,2 %-ban helyreállt az áramszolgáltatás. Áldozatokról nem érkezett jelentés. Yoon Suk-Yeol elnök pénteken elrendelte, hogy a kormány dolgozzon ki ellenintézkedéseket, illetve gyorsan és hatékonyan segítsen a tájfun által érintetteknek, közölte az elnöki hivatal.

Forrás: [Typhoon Khanun weaker than expected](#)

Dél-Ázsia

A hónap során magas szintű EU–India találkozókra kerül sor a szabadkereskedelmi tárgyalások fellendítése érdekében

PTI, Deccan Herald, 2023. augusztus 6.

Egy tisztviselő szerint ebben a hónapban magas szintű találkozókra kerül sor India és az Európai Unió között, hogy számba vegyék a szabadkereskedelmi megállapodásról folytatott tárgyalások előrehaladását. „Az uniós tisztviselők a G20-ak kereskedelmi minisztereinek e havi jaipuri találkozójára érkeznek. Augusztus 26-án a nemzeti fővárosban magas szintű miniszteri szintű találkozót tartanak India és az EU között” – fejtette ki a tisztviselő. India és a 27 országot tömörítő blokk tavaly június 17-én kezdte újra a tárgyalásokat a javasolt kereskedelemi, beruházási és földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos (GI) megállapodásokról, több mint nyolc év szünet után.

Forrás: [High-level India-EU meetings this month to boost FTA talks](#)

A pakisztáni kormány jóváhagyta a nemzeti légitársaság felvételét a privatizációs listára

Staff Report, Pakistan Today, 2023. augusztus 7.

A kormány privatizációs bizottsága (CCoP) megvizsgálta a Pakisztán Nemzetközi Légitársaság (PIACL) felvételét a privatizációs programba, majd jóváhagyta azt, miután a parlament törvénymódosítást hajtott végre.

Forrás: [Cabinet committee approves inclusion of PIA in privitization list](#)

Pakisztánnak diverzifikálnia kell kereskedelmi relációit

Takumi Kobayashi, Nikkei Asia, 2023. augusztus 8.

Chaudhry Salik Hussain, a beruházási tanács szövetségi minisztere egy Japánban tett látogatása alatt készített interjú során megemlítette, hogy Pakisztánnak más partnerekre van szüksége, hogy kiegyenlítse a Kínával szembeni kereskedelmi hiányát és általában véve csökkentse az importot, miközben a gazdasági válságból való kilábaláson dolgozik. Hussain japán látogatására azért került sor, mert Pakisztán célja, hogy külföldi befektetők szélesebb körét vonzza az olyan ágazatokba, mint a bányászat és az energetika, amelyekben az ország nagymértékben függ az importtól. Hussain az interjúban elmondta, hogy Pakisztánnak csökkentenie kell importfüggőségét, és a japán vállalatok segíthetnek a technológia biztosításában. Pakisztán a hazai ipar fejlesztését úgy képzei el, hogy különböző külföldi vállalatok letelepedését segíti, és különféle befektetéseket vonz be külföldről. Hussain az ország jóval több mint 200 milliós lakosságára mutatott rá, mint vonzó tényezőre. „Bármely vállalat számára ott van a piac” – mondta – „a fogyasztó ott van”.

Forrás: [Pakistan needs to diversify its partners: top investment official](#)

Az Indiai Központi Bank fenntartja a kamat-status quo-t

Snehashish Roy, Hindustan Times, 2023. augusztus 10.

Shaktikanta Das, az Indiai Központi Bank (RBI) kormányzója csütörtökön ismertette a 2023-24-es pénzügyi évre vonatkozó kéthavi monetáris politikát. A központi bank fenntartotta a status quo-t, és a repókamatlábát változatlanul 6,5 %-on hagyta. A bejelentésre azután került sor, hogy az RBI hat tagú monetáris politikai bizottsága (MPC) augusztus 8-10. között ülést tartott. A központi bank 2022 májusa óta 250 bázisponttal emelte a repókamatlábát. Das azt is kiemelte, hogy a monetáris politika bizottság továbbra is határozottan elkötelezett az infláció 4 %-os célhoz való közelítése mellett.

Forrás: [RBI hits pause for 3rd time, maintains lending rate status quo: What it means](#)

India a világ új növekedési motorjává válhat, mondta a Központi Bank kormányzója

India Today Business Desk, India Today, 2023. augusztus 10.

Az Indiai Központi Bank (RBI) kormányzója szerint a hatalmas belföldi kereslet és a kiaknázatlan erőforrások növekedésre pozicionálják Indiát, valamint lehetővé teszik, hogy az ország a világ új növekedési motorjává váljon. Monetáris politikáról szóló beszédének elején Das kormányzó megjegyezte: „Gazdaságunk továbbra is ésszerű ütemben növekszik, a világ ötödik legnagyobb gazdaságává vált, és mintegy 15 százalékkal járul hozzá a globális növekedéshez”. Elmondta továbbá, hogy India jelentős előrelépést tett az infláció megfékezése terén is, és hozzátette, hogy az ország bankjai „több, mint egy évtizede a legegészségesebbek”. „Összességében India erős makrogazdasági alapjai megteremtették a fenntartható növekedés alapjait” – tette hozzá.

Forrás: [India can become new growth engine for the world, says RBI Governor](#)

Délkelet-Ázsia

Indonézia második negyedéves GDP-növekedése 5,17 %-ra gyorsult

Nana Shibata és Ismi Damayanti, 2023. augusztus 7.

Indonézia gazdasága 5,17 %-kal nőtt az Q2 időszakban az egy évvel korábbihoz képest, meghaladva a Q1 időszak 5,04 %-os eredményét – közölte hétfőn az ország statisztikai hivatala. A növekedést a ramadán és az azt követő ünnepek alatti erős fogyasztói költsékezés is erősítette. A legutóbbi GDP adat három negyedév óta a legmagasabb volt, és felülmúlta a Reuters 4,93 %-os előrejelzését. A világ legnépesebb muszlim többségű országában a ramadán jellemzően az év legnagyobb havi fogyasztási kiadásait hozza, köszönhetően az ünnepi prémiumoknak, amelyeket a vállalatok kötelesek kifizetni alkalmazottaiknak. Az orosz–ukrán háborút és a pandémiát követő alapanyagáremelkedés miatt az ország exportbevételei is számottevően növekedtek. Indonézia GDP-je 2022-ben 5,31 %-kal nőtt, ami kilenc éve a leggyorsabb ütem. Az idei évre az ország központi bankja 4,5-5,3 %-os növekedést prognosztizál.

Forrás: [Indonesia Q2 GDP growth accelerated to 5.17% on strong spending](#)

Vietnám akár 50 000 félvezetőipari mérnököt is kiképezhet

Viet Tuan, VnExpress, 2023. augusztus 5.

Pham Minh Chinh vietnámi miniszterelnök négy kormányzati szervet utasított arra, hogy működjenek együtt 30 000–50 000 fő mérnök és 100 fő szakértő képzésében a digitális átalakulás és a félvezetők gyártása terén. Ez a legújabb azon intézkedések sorában, amiket a délkelet-ázsiai ország fogantatott annak érdekében, hogy erősítse szerepét ebben az iparban. Stevel Long, az Intel ázsiai-csendes-óceáni térségért és Japánért felelős vezérigazgatója tavaly azt mondta a VnExpressnek, hogy Vietnám rendelkezik a félvezetőgyártást támogató infrastruktúra és politika kialakításának kapacitásával, bár azt is kiemelte, hogy ez egy hosszú és költséges folyamat. Az elektronika és a félvezetők a vietnámi export mintegy harmadát teszik ki, de ezek nagy részét közvetlen külföldi befektetésekkel (FDI) rendelkező vállalatok gyártják. A Samsung, az LG, az Intel, az Apple beszállítói és a Xiaomi mind rendelkeznek gyárakkal vagy kutatóközpontokkal Vietnámban.

Forrás: [Vietnam to train up to 50,000 semiconductor engineers](#)

Indonézia késlelteti a Kína által finanszírozott vasúti projekt ingyenes próbaüzemét

Nikkei Asia, 2023. augusztus 8.

Indonézia a jövő hónapra halasztotta a 7,3 milliárd USD költségvetésű nagysebességű vasútvonal ingyenes próbaindítását. Az indonéz fővárost, Jakartát és Bandungot összekötő 142 kilométer hosszú vasútvonal mögött álló, indonéz és kínai állami vállalatokból álló konzorcium, a PT KCIC azt mondta, hogy több időre van szükség az utasok biztonságának és kényelmének biztosításához. Nem ez az első nehézség, amit a BRI-projekt kivitelezésében, de a KCIC szerint tartani tudják az október 1-jei teljes üzembehelyezés határidejét.

Forrás: [Indonesia delays free trial run of China-funded rail project](#)

Dél-Korea készen áll a kereskedelmi megállapodás aláírására, a Fülöp-szigetek a belső jóváhagyáson dolgozik

Business World, 2023. augusztus 6.

A Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (DTI) szerint Dél-Korea kijelentette, hogy kész aláírni a szabadkereskedelmi megállapodást a Fülöp-szigetekkel, amely még dolgozik a hazai jóváhagyási folyamatokon. „A Fülöp-szigetek–Dél-Korea szabadkereskedelmi megállapodás a következő két hónapon belül aláírásra kerülhet” – mondta Ceferino S. Rodolfo kereskedelmi miniszterhelyettes a múlt héten. Hozzátette, hogy az Egyesült Arab Emírségekkel és Indiával tervezett egyéb kereskedelmi megállapodásokról szóló hivatalos tárgyalások még ebben az évben megkezdődhetnek. A miniszter kifejtette, hogy az Egyesült Arab Emírségekkel átfogó gazdasági partnerségi megállapodásról (CEPA), míg Indiával preferenciális kereskedelmi megállapodásról (PTA) tárgyalnak.

Forrás: [S. Korea ready to sign trade deal; PHL working on internal approval](#)

A Vietnám–Japán együttműködés hat iparág fejlesztését helyezi előtérbe

Viet Nam News, 2023. augusztus 7.

Japán együtt kíván működni Vietnámmal, hogy olyan ipari együttműködési stratégiákat alakítsanak ki, melyek mindkét nemzet fejlesztési céljaival összhangban állnak - ezt Matsumoto Izumi, Japán vietnámi nagykövetségének első titkára jelentette ki. Egy nemrégiben tartott találkozón, Tran Quoc Phuong tervezési és beruházási miniszterhelyettes elismerte a nemzetközi barátok, különösen Japán aktív együttműködését, támogatását és segítségét az ország iparosításában és modernizációjában. A miniszterelnök által 2013-ban jóváhagyott iparosítási stratégia hat kulcsfontosságú iparág koncentrált fejlesztését hangsúlyozza: az ipari gépek, a mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozása, az elektronika, a hajóépítés, az autóipar és autóalkatrészek, valamint a környezetvédelmi és energiatakarékossági ágazatok. Izumi a maga részéről elismerően nyilatkozott a stratégia végrehajtása terén elért haladásról, és számos olyan szakpolitikát javasolt, amelyek segítenék az országot abban, hogy elkerülje a közepes jövedelem csapdáját, és 2045-re elérje a fejlett státuszt.

Forrás: [Việt Nam-Japan cooperation prioritises the development of six industries](#)

Indonézia és az Egyesült Királyság FACT-párbeszéd keretében erősíti meg együttműködését

Antara News, 2023. augusztus 8.

Airlangga Hartarto indonéz gazdasági koordinációs miniszter találkozott Graham Stuart brit energiaügyi miniszterrel, hogy a FACT-párbeszéd keretében tárgyaljanak. A találkozón az Indonézia és az Egyesült Királyság közötti mezőgazdasági árukereskedelemmel, a kistermelőkkel és a tanúsítással, a mezőgazdasági ágazatban tett kereskedelmi kötelezettségvállalásokkal, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekkel foglalkoztak, beleértve az erdészeti, mezőgazdasági, árupiaci és kereskedelmi (FACT) párbeszéd aktualitásait is. Hartarto továbbá megemlítette Indonézia különböző kötelezettségvállalásait a mezőgazdasági termékek kereskedelmében és az éghajlatváltozás kezelésében, ideértve az országnak a fenntartható ültetvényekre vonatkozó erőfeszítéseit, válaszul az Európai Unió által nemrégiben kiadott erdőirtás-mentes termékekről szóló rendeletre (EUDR). A két miniszter megvitatta az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrásokra való áttérésre irányuló együttműködést is, hogy felgyorsítsák a 2060-as nulla kibocsátási célérték elérését, beleértve az új és megújuló energiák fejlesztését. A két ország közötti mezőgazdasági áruk kereskedelme a 2021 és 2022 közötti időszakban pozitív tendenciát mutatott, 10,59 %-os növekedéssel.

Forrás: [Indonesia, UK strengthen collaboration through FACT Dialogue](#)

Wang Yi kínai külügyminiszter Szingapúrba, Malajziába és Kambodzsába látogat

Channel News Asia, 2023. augusztus 9.

Wang Yi kínai külügyminiszter Szingapúrba, Malajziába és Kambodzsába látogat. Wang Yi augusztus 10-11-e között Szingapúrban kezdi látogatását Vivian Balakrishnan külügyminiszter meghívására, aki vendégül látta őt egy vacsorára. A kínai miniszter külön kereste fel Lee Hsien Loong miniszterelnököt és Lawrence Wong miniszterelnök-helyettest – közölte a szingapúri külügyminisztérium. Wang úr a múlt hónapban lett ismét külügyminiszter, átvéve azt a szerepet, amelyet 2018 és 2022 között töltött be. Szingapúr után Malajziába és Kambodzsába látogat. „Kína reméli, hogy a látogatással erősíteni tudja a stratégiai kommunikációt a három délkelet-ázsiai országgal” – közölte a kínai külügyminisztérium.

Forrás: [China foreign minister Wang Yi to visit Singapore, Malaysia and Cambodia](#)

Közel-Kelet

Yılmaz török alelnök szerint a kormány célja, hogy 2026-ra egyszámjegyre csökkentse az inflációt

Hürriyet Daily News, 2023. augusztus 8.

A kormány célja az, hogy 2026-ra egyszámjegyre csökkentse az inflációs rátát – jelentette ki Cevdet Yılmaz alelnök újságírónak a kabinet ankarai ülése után, aki ismét elmondta, hogy az új középtávú programot (medium-term programme, MTP) szeptemberben mutatják be. Az MTP tartalmazni fogja a monetáris politika fő keretrendszerét, amelyen a központi bank dolgozik, valamint a költségvetési politikát és a költségvetést is. Az MTP olyan strukturális változásokat is bevezet, amelyek növelik a versenyképességet és a termelékenységet – mondta, hozzátéve, hogy ezek közé tartoznak majd az adóreformok, a gazdasággal kapcsolatos igazságügyi reformok és a befektetési környezet javítását célzó intézkedések.

Forrás: [Gov't aims to bring inflation down to single digits in 2026, says VP Yılmaz](#)

Az iráni külügyminiszter 2019 óta először látogatott Japánba

Al Arabiya, 2023. augusztus 7.

Az iráni külügyminiszter hétfőn 2019 óta először látogatott Japánba, hogy találkozzon kollégájával, közölték tisztviselők, továbbá Fumio Kishida miniszterelnökkel is találkozott. Japán és Irán hagyományosan baráti kapcsolatokat ápol annak ellenére, hogy Tokió legfontosabb szövetségese, Washington feszült viszonyban van Teheránnal. Irán korábban jelentős olajexportőr volt a nyersanyagokban szegény Japán számára, de az elmúlt években a közel-keleti országot sújtó amerikai gazdasági szankciók miatt a mennyiségek meredeken csökkentek.

Forrás: [Iran's FM visits Japan for first time since 2019](#)

Algéria napi 20 ezer hordóval csökkenti a Brent nyersolaj kitermelését

Abbas Mimouni, Gülşen Topçu, Anadolu Agency, 2023. augusztus 5.

Algéria bejelentette, hogy augusztusban napi 20 ezer hordóval csökkenti a Brent nyersolaj kitermelését. Mohamed Arkab energia- és bányászati miniszter a Kőolaj-exportáló Országok Szervezete (OPEC) közös miniszteri ellenőrző bizottságának pénteki online tartott ülésén nyilatkozott. „Az egyénileg vagy OPEC+-tagként kollektíven hozott döntéseink lehetővé tették, hogy megforduljon az olajárak csökkenő tendenciája, mérséklődjön az ingadozás, és stabilizálódjon az olajpiac” – mondta. Augusztus 3-án a szaúd-arábiai energiaügyi minisztérium is jelezte, hogy a júliusban életbe lépett napi 1 millió hordós nagyságrendű olajkitermelés-csökkentés szeptemberben is folytatódik.

Forrás: [L'Algérie baisse sa production de Brent de 20 mille barils par jour](#)

Török külügyminiszter: Az EU nem lehet globális szereplő Törökország nélkül Hürriyet Daily News, 2023. augusztus 7.

Hakan Fidan külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Törökország kulcsszerepet játszik abban, hogy az Európai Unió kiemelkedő szerepet töltsön be a globális szintén. „Fontos, hogy az új időszakban a Törökország–EU kapcsolatokat vizionárius szemlélettel közelítsük meg, és teljes jogú tagságra összpontosítva élénkítsük fel a csatlakozási folyamatot” – mondta Fidan a 14. nagyköveti konferencián a fővárosban. Az EU-hoz való csatlakozásról szóló tárgyalások 2005-ben kezdődtek, azonban Brüsszel lényegében felfüggesztette azokat. Ez idáig elmondható, hogy Ankara jelentős lépéseket tett a vízummentesség uniós kritériumainak teljesítése terén, a 72 követelményből 66-ot már teljesített. A tárgyalások újrakezdésével az ország elkötelezett a fennmaradó hat kritérium teljesítése mellett, miközben folytatja erőfeszítéseit a terrorizmus elleni küzdelemben, amely továbbra is jelentős aggodalomra ad okot. A közelmúltban megrekedt fekete-tengeri gabonakezdeményezésre is kitért Fidan, kijelentve, hogy Törökország elkötelezett az ukrajnai konfliktus lezárása és a globális gabonaválság megoldása mellett, amely világszerte érinti a háztartásokat. „A fekete-tengeri nyugalom elérése lesz a fő prioritásunk. Folytatni fogjuk a kapcsolatot minden féllel a fekete-tengeri kezdeményezés felélesztése érdekében. Törökország az egyetlen ország, amely képes erre” – hangsúlyozta a miniszter.

Forrás: [EU cannot be global actor without Türkiye, says FM](#)

Az ENSZ és Szíria közötti megállapodás újra megnyitja a humanitárius segélyek számára létfontosságú határátkelőt Idlib felé Al Arabiya News, 2023. augusztus 10.

A megállapodás, amely szerint hat hónapra újra megnyitják a Törökországból a Szíria északnyugati (lázadók által ellenőrzött) részébe vezető fő határátkelőt, „biztosítja” az ENSZ műveleteinek függetlenségét, és lehetővé teszi, hogy minden félnek segélyt nyújtson – közölte szerdán a nemzetközi szervezet. Az újra megnyitott Bab al-Hawa határátkelőn átvitt szállítmányok eddig közel 85 %-át tették ki, a nagyjából 4 milliós lakosú Idlib-régióba tartó humanitárius segélyeknek. Az egyezmény azután született, hogy a szíriai kormány két másik északnyugati átkelőt is megnyitott a humanitárius segélyszállítmányok előtt. A Bab al-Hawa határátkelőt júliusban zárták le, amikor az ENSZ Biztonsági Tanácsa nem fogadta el a nyitvatartását meghosszabbító két rivális határozat egyikét sem. A szíriai kormány kezdetben „elfogadhatatlan” feltételekkel állt elő az ENSZ szerint az átkelő újranyitását illetően, azonban végül megegyezésre jutottak.

Forrás: [UN-Syria agreement reopens vital border crossing for humanitarian aid to Idlib](#)

Az izraeli miniszterelnök jelezte, hogy engedményeket tenne a palesztinoknak a szaúdi megállapodás érdekében

Lazar Berman, The Times of Israel, 2023. augusztus 7.

Benjamin Netanjahu miniszterelnök egy hétfőn megjelent interjúban jelezte, hogy nyitott a palesztinoknak tett gesztusokra, ha ettől függ a Szaúd-Arábiával kötendő normalizációs megállapodás, és utalt arra, hogy nem hagyja, hogy a koalíció tagjai blokkolják a megállapodást. Netanjahu megjegyzései összhangban voltak azzal, amit Eli Cohen külügyminiszter az előző nap mondott. „A palesztin kérdés nem lesz akadály a békének” – mondta Cohen a londoni Elaph arab nyelvű honlapnak adott interjúban. Washington azért igyekezett előmozdítani egy izraeli–szaúdi normalizációs megállapodást, mert az vélhetően előnyös az amerikai nemzetbiztonság számára. Nem világos, hogy pontosan hol tartanak a tárgyalások, Netanjahu már régóta törekszik a szaúdiakkal kötendő, nehezen elérhető normalizációs megállapodásra, többször leírta, hogy ez az új kormánya egyik legfontosabb prioritása, és szerinte ez vezethet mind az arab–izraeli, mind az izraeli–palesztin konfliktus lezárásához. Az interjúban azt is tisztázta támogatja, hogy a palesztinok „minden hatalmat megkapjanak ahhoz, hogy önmagukat kormányozzák, de semmi olyan hatalmat, hogy Izraelt fenyegethessék”.

Forrás: [PM indicates he would make concessions to Palestinians to achieve Saudi deal](#)

Szaúd-Arábia iráni nagykövetsége 7 év után újra megkezdte működését

Al Arabiya News, 2023. augusztus 9.

Szaúd-Arábia teheráni nagykövetsége újra megkezdte működését – jelentette szerdán az iráni állami média, miután hét évvel a misszió bezárása után valamelyest javultak a kapcsolatok. A két állam a márciusban kínai közvetítéssel elért megállapodást követően egyezett meg a diplomáciai kapcsolatok újrafelvételéről, melyeket akkor szakítottak meg, amikor 2016-ban Szaúd-Arábia iráni diplomáciai képviseletét egy tüntetés során megtámadták. „Szaúd-Arábia nagykövetsége az Iráni Iszlám Köztársaságban hivatalosan megkezdte tevékenységét”, és vasárnap óta működik, közölte az IRNA hivatalos hírügynökség az iráni külügyminisztérium egy „jól értesült forrását” idézve. A márciusi megállapodás óta Szaúd-Arábia helyreállította kapcsolatait Szíriával, és fokozta a békére való törekvést Jemenben, ahol évek óta katonai koalíciót vezet az Irán által támogatott hutik ellen.

Forrás: [Saudi Arabia's embassy in Iran resumes work after 7 years: IRNA](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

Türkmenisztán, Tádzsikisztán és Üzbegisztán közös együttműködések további kialakítását tervezi

Arzuw News, 2023. augusztus 4.

Türkmenisztán, Tádzsikisztán és Üzbegisztán elnökeinek Asgabatban megrendezett háromoldalú csúcstalálkozója során megállapodás született a három közép-ázsiai ország közlekedés és logisztika területén folytatott együttműködésének a bővítéséről. Mivel mindhárom ország nagy potenciállal rendelkezik a szállítás, a tranzit és a logisztika területén, e tekintetben az országok elnökei kihangsúlyozták a multimodális szállítások intenzitásának fontosságát a Tádzsikisztán–Üzbegisztán–Türkmenisztán közlekedési útvonalakon, valamint a Kaszpi-tengeren és a Perzsa-öböl kikötői irányába. A Türkmenisztán fővárosában megrendezett csúcs során a résztvevő országok vezetői megállapodtak abban, hogy optimalizálják az egymással szembeni vámtarifákat és kedvező feltételeket biztosítanak az adott országban előállított termékek tranzitszállításához.

Forrás: [Туркменистан, Таджикистан и Узбекистан развивают сотрудничество в транспортной сфере](#)

A Fitch megerősítette Türkmenisztán hitelminősítését

Eziz Boyrov, Daryo, 2023. augusztus 7.

A Fitch Ratings nemzetközi hitelminősítő ügynökség megerősítette Türkmenisztán „B+” hitelminősítési besorolását. Az ügynökség által kiadott információk szerint a besorolást elsősorban Türkmenisztán nagyon kedvező (alacsony) államadóssági mérlege támasztja alá, megerősítve ezt a világ negyedik legnagyobb gázkészleteiben rejlő gazdasági potenciállal. A Fitch elemzése azt is felvázolta, hogy Türkmenisztán a regionális energiapiac egyik kulcsszereplője és a közép-ázsiai ország gazdasága az előrejelzések szerint átlagosan 2,3 %-kal bővül majd 2024-ben és 2025-ben. Emellett a türkmén állami költségvetés 2022-ben a GDP 1 %-át kitevő többlettel zárt (a magasabb energiaárak hatására), 2023 első félévében Asgabat bevételei pedig 16 %-kal nőttek (a természeti erőforrások és a jövedelemadó bevétele 47 %-kal, illetve 21 %-kal), a kiadások pedig 5 %-kal csökkentek, ami szintén hozzájárult a pozitív minősítéshez. Az elemzés ezen kívül azt is megjegyzi, hogy a hitelminősítő 2023-ban a türkmén GDP 1,7 %-nak megfelelő többletet prognosztizál, amely 2025-ben folyamatosan 0,1 %-ra csökken majd a magasabb tőkekiadások és az energiaárak mérséklődése miatt.

Forrás: [Fitch Affirms Turkmenistan at 'B+'; Outlook Positive](#)

Üzbég–indiai külügyi találkozó Taskentben

UzDaily, 2023. augusztus 7.

Bakhtiyor Szaidov, az Üzbég Köztársaság külügyminisztere személyesen folytatott tárgyalásokat Sanjay Vermával, India külügyminiszter-helyettesével, aki az indiai külügyminisztérium küldöttségét vezette a Taskentben folytatott indiai–üzbég kétoldalú politikai konzultáción. A megbeszélés során India és Üzbegisztán külügyi képviselői megvitatták a dinamikusan fejlődő kétoldalú kapcsolatok aktuális kérdéseit, a közös gazdasági programok megvalósításának lehetőségeit, a két ország közötti politikai párbeszéd elmélyítésének kilátásait, valamint a kereskedelmi és befektetési kapcsolatokban rejlő lehetőségeket. A találkozót követően mindkét fél reményét fejezte ki az Üzbegisztán és India közötti gazdasági, kereskedelmi és kulturális kapcsolatok további bővülésével kapcsolatban.

Forrás: [Глава МИД Узбекистана встретился с заместителем министра иностранных дел Индии](#)

Türkmenisztán Közép-Ázsia legnagyobb gázexportőre

Eziz Boyarov, Daryo, 2023. augusztus 7.

A British Petroleum által készített World Energy – 2023 statisztika szerint Türkmenisztán, Közép-Ázsia legnagyobb földgáztermelője, ami 2022-ben 40,8 milliárd köbméter földgázt exportált, szemben az egy évvel korábbi 42,5 milliárddal és 2020-as 33,6 milliárddal. Az elemzés adatai rámutattak arra is, hogy a Türkmengaz Állami Konzern vezetékeken keresztül jelentős mennyiségű földgázt szállított Kínának, Azerbajdzsánnak, Oroszországnak és Üzbegisztánnak. A jelentősen megnövekedett exportnak köszönhetően pedig Türkmenisztán teljes földgáztermelése 2022-ben 78,3 milliárd köbméter gáz volt, szemben az egy évvel korábbi 79,3 milliárddal és a 2020-as 66,0 milliárddal.

Forrás: [Turkmenistan - largest gas exporter in Central Asia - World Energy – 2023](#)

Fehéroroszország és Vietnám tovább bővítené az együttműködését

Belta.by, 2023. augusztus 9.

Az ASEAN Parlamentközi Közgyűlésének 44. ülése margóján tartott kétoldalú megbeszélést a fehérorosz Képviselőház alelnöke a Vietnámi Nemzetgyűlés Nemzetközi Ügyekért Felelős Bizottságának elnökével. Fehéroroszország prioritásként kezeli a kapcsolatok teljes spektrumának fejlesztését Vietnámmal, amelyet megbízható és barátságos partnernek tekint Délkelet-Ázsiában. A felek reményüket fejezték ki a Fehéroroszország és Vietnám közötti gazdasági együttműködés még aktívabb bővítésére, különösen az együttműködés olyan hagyományos területein, mint a gépgyártás, a mezőgazdaság, a gyógyszeripar, az oktatás, a tudomány és a turizmus. A felek megvitatták a parlamentközi kapcsolatok további erősítésének, a kölcsönös látogatások szervezésének, a nemzetközi platformokon való konstruktív együttműködés folytatásának a kilátásait is.

Forrás: [Беларусь и Вьетнам заинтересованы в расширении экономического взаимодействия](#)

Energetikai együttműködés Irán és Örményország között

armenpress.am, 2023. augusztus 10.

Augusztus 10-én az Örmény Köztársaság Területi Közigazgatási és Infrastrukturális Minisztériuma aláírta a „Gázt az áramért” megállapodás meghosszabbításáról és a kapacitás növeléséről szóló dokumentumot. A megállapodást a Jereváni Hőerőmű Zrt. vezérigazgatója és az Iráni Iszlám Köztársaság olajminiszterhelyettese, a Nemzeti Gázipari Társaság igazgatója írta alá. A megállapodás meghosszabbítása 2030-ig szól. „A megállapodás meghosszabbítása mindenki számára előnyös. Lehetőséget teremt a gázimport és a villamosenergiaexport volumenének növelésére, ami minden bizonnyal pozitív hatással lesz mindkét ország gazdasági fejlődésére” – mondta az Geln Sanosyan miniszter. Örményország számára igen fontosak a nemzetközi gazdasági együttműködési projektek, mivel Jereván feszült viszonya Bakuval és Ankarával nagymértékben korlátozzák gazdasági lehetőségeit. Ebben a tekintetben Irán valóban fontos partnernek számít.

Forrás: [Армения и Иран продлили срок соглашения «Газ в обмен на электроэнергию»](#)

Multimodális terminál épül Poti kikötőjében

Newsgeorgia.ge, 2023. augusztus 11.

Poti kikötőjében kezdetét vette egy új multimodális konténerterminál építése. Az alapkőletétellel együtt az érintett felek időkapszulát is elhelyeztek. A terminál építése egy grúz–kazah közös projekt, amelynek megvalósítására a Poti Transterminal vegyesvállalatot hozták létre. Ebben a kazah PTC Holding és a grúz partnerek 50-50 %-os részesedéssel rendelkeznek. A projekt becsült költsége jelenleg körülbelül 15-20 millió USD. A terminál 8 hektáros területen fog elhelyezkedni, kapacitása első ütemben évi 80 000 (20 lábas) konténer lesz. Marat Karabaev, kazah ipari és infrastruktúrafejlesztési miniszter megjegyezte, hogy Kazahsztán most kiemelt figyelmet fordít a Kaszpi-tengeren átnyúló nemzetközi szállítási útvonal fejlesztésére, és ennek része a saját terminál jelenléte Grúziában. A Középső Folyosó egyre nagyobb felértékelődése következtében a projekt nem csak a kazah szállítmányozás szempontjából fontos, hanem jelentős mértékben növeli Grúzia szerepét a Fekete-tengeren történő Kelet-Közép-Európába történő szállítmányozás terén is.

Forrás: [Казахстан начинает строить мультимодальный терминал в Потийском порту](#)

Holdra száll az orosz „Luna-25” küldetés

Aljona Fomina, Jekatyerina Zakarjan, Gazeta.ru, 2023. augusztus 11.

1976 óta az első küldetést indították el a Vosztocsnij állomásról az orosz holdkutatási program részeként. A Luna 25 indítását négyszer halasztották el. Az állomás a tervek szerint a holdsarkon fog landolni. A Roszkoszmosz szerint 2030-ig összesen négy küldetést terveznek és a tervek között szerepel egy holdbázis felépítése és egy ember általi holdra szállás is. Maga a szerkezet feladata, hogy mintákat gyűjtsön a Hold felszín talajából egy robotkar segítségével. A szakértők úgy vélik, hogy nincs szó egy újabb űrverseny kialakulásáról, mivel az orosz holdprogram lehetőségei igen szerények, mi több hasonló holdraszállást valósít meg India és valósított meg Kína. Ezzel együtt a Roszkoszmosz komoly együttműködést vizionál a kínai kollégákkal, az USA egyelőre elzárkózik a kooperáció elől. A Luna-25 tervezett landolására augusztus 21-én kerül sor.

Forrás: [Стартовала первая в истории современной России миссия на Луну. Будет ли космическая гонка?](#)

Összeköthetik Azerbajdzsán, Irán és Oroszország energiahálózatát

Report.az, 2023. augusztus 11.

Az év végére el kell készülnie az Azerbajdzsán, Irán és Oroszország energiarendszereinek egyesítésére vonatkozó megvalósíthatósági tanulmánynak. A döntést Elnur Soltanov azerbajdzsáni energiaminiszterhelyettes, Pavel Sznikkarsz orosz energiaügyi miniszterhelyettes, Homayoun Khaeri iráni energiaügyi miniszterhelyettes, valamint a három ország érdekelt energiavállalatainak képviselői között tartott háromoldalú tárgyalások során hozták meg. Az orosz miniszterhelyettes elmonda, hogy jelenleg részletesen elemzik a résztvevő országok elektromos hálózatain keresztül történő villamosenergiaátvitel különböző feltételeit, és mérlegelik további energetikai létesítmények építésének megvalósíthatóságát. Az érintett országok együttműködése több szempontból is fontos, mivel Azerbajdzsán jelenleg kulcseleme az Oroszországot, Iránt és Indiát összekötő Észak-Dél Közlekedési Folyosónak.

Forrás: [ТЭО объединения энергосистем Азербайджана, Ирана и России подготовят к концу года](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Mészár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720